

Dkt. Gary Yates, Kitabu cha 12, Kipindi cha 13, Ukafiri wa Kiroho wa Israeli, Sehemu ya 1, Hosea 4- 14, Sehemu ya 1

© 2024 Gary Yates na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Kitabu cha 12. Huu ni mhadhara wa 13, Ukafiri wa Kiroho wa Israeli, Hosea 4-14, Sehemu ya 1.

Utafiti wetu wa kitabu cha Hosea hadi hapa umezingatia sura tatu za kwanza za kitabu ambapo tuna sitiari hii yenye nguvu na taswira ya ndoa ya Hosea na Gomeri ikiwakilisha uhusiano kati ya Yahweh na Israeli. Kwa njia ile ile ambayo Gomeri hakuwa mwaminifu kwa Hosea, na bado Mungu anamwamuru ampende mwanamke huyu na kurejesha uhusiano huo, Mungu ataendeleza uhusiano wake wa agano na Israeli licha ya ukafiri wao wa kiroho na licha ya ukweli kwamba hawakumpenda kwa njia ambayo walipaswa kumpenda.

Badala yake, wamependa na kutoa huduma na kujitolea kwao kwa miungu hii mingine. Mfano huu umetolewa kwetu katika sura ya 1 hadi ya 3. Unaweka msingi wa sehemu iliyobaki ya kitabu, sura ya 4 hadi ya 14, ambapo tuna mahubiri zaidi ya Hosea kwa watu na maelezo mahususi ya jinsi walivyofanya ukafiri dhidi ya Bwana. Sasa katika somo letu la kitabu tutaangalia mambo hayo mahususi na maelezo hayo na kile ambacho mahubiri na ujumbe wa Hosea ulikuwa unahusu.

Kabla hatujafanya hivyo, ningependa kuzungumzia mambo machache tu kuhusu historia na maelezo ya kihistoria ambayo nadhani yataongeza uelewa wetu wa kitabu na ujumbe uliopo. Katika somo letu la Amosi, tulizungumzia kuhusu mgogoro wa Ashuru na kuibuka kwa Milki ya Uashuri mwaka wa 745 KK, Tiglath-Pileser, na hatimaye kuanguka kwa Israeli mwaka wa 722 KK. Acha nizungumzie mambo machache tu kuhusu historia ya ndani ya Israeli wakati huu.

Katika maandishi ya utangulizi au nukuu inayopatikana mwanzoni mwa kitabu cha Hosea, inasema, "...neni la Bwana lililomjia Hosea, mwana wa Beri, siku za Uziah, Yothamu, na Ahazi, mfalme wa Yuda, na siku za Yeroboamu, mwana wa Yoashi, mfalme wa Israeli." Inashangaza tunapoangalia maandishi ya utangulizi kwamba marejeleo hasa ni kwa wafalme wa Yuda kusini tunapojua kwamba Hosea alifanya huduma yake kaskazini. Pia inaonyesha, kwa ukweli kwamba tunawataja Mfalme Ahazi na Hezekia, kwamba huduma ya Hosea iliendelea baada ya kuanguka kwa ufalme wa kaskazini mwaka wa 722 na 721. Kwa hivyo, inaonekana kuna uwezekano kwamba kwa kuanguka kwa Israeli, Hosea atahamia kusini na ataendelea na huduma yake huko.

Wakati maandishi ya utangulizi yanapozungumzia ufalme wa kaskazini, yanamtaja Yeroboamu wa Pili pekee, mwana wa Yoashi, mfalme wa Israeli. Kwa kweli kulikuwa na mfululizo wa wafalme waliokuja baada ya Yeroboamu wa Pili. Kwa hivyo, swali linaulizwa: kwa nini tunamtaja Yeroboamu pekee na kutajwa kwa wafalme hawa wote wa Yuda? Nadhani jibu rahisi zaidi kwa hili ni kwamba wafalme wanaokuja baada ya Yeroboamu si muhimu.

Yeroboamu wa Pili alikuwa ametawala kwa zaidi ya miaka 40. Alikuwa amerejesha mipaka na mipaka ya Israeli. Alikuwa ameleta ustawi mkubwa.

Lakini wafalme wanaofuata baada ya hapo, wote ni watawala dhaifu na wasio na ufanisi. Tunachoishia kuwa nacho katika Israeli ni kwamba hata ufalme wenyewe umememezwa na machafuko na vurugu. Kuna mapinduzi kadhaa ambapo mfalme mmoja dhaifu hubadilishwa na mwingine.

Kuanzia wakati wa Menahemu, mfalme wa Israeli mwaka wa 752 na kuendelea, wafalme hawa wote hatimaye watakuwa chini ya Waashuri. Wafalme walio katika kipindi hicho mara nyingi watafanya uamuzi wa kijinga wa kujaribu kuasi dhidi ya Waashuri. Hakuna hata moja kati ya mipango hiyo, njama, na ushirikiano itakayofanya kazi.

Lakini kufuatia utawala wa Yeroboamu wa Pili, tuna utawala wa Zekaria. Zekaria alitawala kwa miezi sita na akauawa kwa mapinduzi yaliyoongozwa na Shalem. Shalem alikuwa na fursa ya kutawala kwa mwezi mmoja.

Lakini baada ya kifo cha Zekaria mwaka wa 752 KK, huo ulikuwa mwisho wa Nyumba ya Yehu na wa nasaba ya Yeroboamu wa Pili. Shalem alitawala kwa mwezi mmoja. Anauawa na nafasi yake kuchukuliwa na Menahemu, ambaye amemiliki kiti cha enzi kwa miaka kumi lakini ambaye anakuwa kibaraka wa Waashuri.

Pekahia yuko kwenye kiti cha enzi kwa miaka miwili. Anauawa na mapinduzi yanayoongozwa na Peka. Peka anapanda kiti cha enzi na kujaribu kuunda muungano na Waashuri ili kuhimili mashambulizi ya jeshi na himaya ya Waashuri.

Hilo halikufanikiwa. Anabadilishwa. Hoshea yuko kwenye kiti cha enzi kwa miaka kumi.

Ufalme wenyewe, ukiwa mfalme katika Israeli katika karne ya 8, ulikuwa mojawapo ya kazi hatari zaidi ambazo mtu yeyote amewahi kufanya. Ningependelea kuendesha lori la nitroglycerin kuliko kuwa mfalme katika Israeli ya karne ya 8 kwa sababu una machafuko haya, mkanganyiko huu. Watu wanatafuta kiongozi mpya, mtu ambaye atawasaidia, mtu ambaye atakuwa na rasilimali za kijeshi au akili ya kuwaokoa.

Tatizo lao si la kisiasa. Tatizo lao ni la kiroho. Hawahitaji mtawala mpya na mfalme mpya.

Wanahitaji kumgeukia Yahweh kama mfalme wao na kutambua kwamba yeye ndiye anayeweza kuwaokoa ikiwa wanamtegemea yeye pekee na kama wataishi aina ya maisha ambayo Mungu anataka waishi. Kama Hosea anavyoishi katika utamaduni huu na katika muktadha huu, kuna vifungu kadhaa katika mahubiri ya sura ya 4-14 ambapo Hosea atashughulikia vurugu na machafuko yaliyohusika katika nasaba hizi tofauti na mapinduzi haya yaliyotokea wakati Israeli inakaribia mwisho. Katika sura ya 7, mistari ya 4-7, anasema hivi: Watu wa Israeli, wote ni wazinzi.

Wote ni kama tanuri iliyowashwa moto, ambayo mwokaji wake huacha kuchochea moto baada ya kukanda unga hadi uishe. Siku ya mfalme wetu, wakuu waliugua kwa ukali wa divai. Alinyoosha mkono wake pamoja na wenye dhihaka, kwa maana kwa mioyo kama tanuri, wanakaribia fitina zao, na usiku kucha, hasira zao zinafuka moshi.

Asubuhi, inawaka kama moto unaowaka. Wote wanawaka kama tanuri, nao wanawateketeza watawala wao. Wafalme wao wote wameanguka, wala hakuna hata mmoja wao anayeniita.

Sababu ya kuwa na mauaji haya na njama na njama, kifo cha Zekaria, kifo cha Shalom, kifo cha Pekahia, kifo cha Peka, sababu ya kuwa na mapinduzi haya ya mara kwa mara ni kwamba watu wamemezwa na tamaa ya madaraka na wamegeukia hatua kali kwa sababu badala ya kumtumaini Mungu, wanajiamini wenyewe na wanatambua kwamba wanachofanya hakitafanya kazi. Hosea anatoa utamaduni ambapo kuna watu katika nafasi za mamlaka ambao wamemezwa na shauku kubwa ya madaraka, hata kufikia hatua ya kuuu na kuuu ili kupata kiti cha enzi. Mkuu mmoja amelewa, wanaua na kuuu, wanahusika katika njama, na kisha tunageuka, na jambo hilo hilo linawatokea.

Hosea anasema hii ni dalili ya uasi na uzinzi wa jumla wa watu hawa kwa sababu wanawaamini viongozi wao badala ya kumtumaini Mungu. Wamejawa na hamu hii ya madaraka na hiyo ni sehemu ya kinachoendelea. Sura ya 8 itashughulikia suala hilo hilo.

Inasema katika sura ya 8, mstari wa 4, waliweka wafalme lakini si kupitia mimi. Waliweka wakuu, lakini mimi sikujua. Kwa fedha na dhahabu yao walitengeneza sanamu kwa ajili ya uharibifu wao wenyewe.

Hila za kisiasa katika Israeli, kuna mapinduzi na njama hizi za mara kwa mara, fitina za kisiasa ni dalili ya kuasi kwao kutoka kwa Yahweh kama vile ibada yao ya sanamu. Bwana mwenyewe ndiye aliyepaswa kuchagua na kuchagua wafalme. Hilo silo linaloendelea.

Mungu hakubaliani na hili. Mungu hakubali hili. Mungu hatoi nasaba hizi tofauti.

Hii ni sehemu ya ubinafsi, tamaa, na ukafiri wa watu, na inaonyeshwa katika watu wenyewe na uasi wao na ibada yao ya sanamu hadi juu pamoja na njama na hila hizi. Hiyo ni sehemu ya historia ya kitabu cha Hosea na sehemu ya historia ya kinachotokea katika haya yote. Tunapoendelea na sura ya 4 hadi 14, moja ya mapambano niliyo nayo na kitabu hiki, na tena, inarudi kwenye jinsi unabii na vitabu vya unabii vilivyopangwa, ni kwamba mara nyingi ni vigumu kubaini mpangilio na muundo wa hili.

Unaposoma sura ya 4 hadi 14, ikiwa umefanya hivi, unajua kwamba hoja wakati mwingine huwa kama mviringo kwa sababu nabii anaonekana kurudia masuala haya mara kwa mara. Tutaangalia baadhi ya mada hizo kuu ni zipi, lakini tunawezaje kubaini muundo? Vitabu hivi havisomwi tena kama vitabu tunavyosoma kawaida. Hatuna orodha nzuri ya yaliyomo.

Hatuzipangi kwa sehemu jinsi tunavyofanya vitabu vyetu kwenye Kindle. Hatuna mpangilio wa matukio. Ujumbe huu hautatupeleka kutoka siku ya kwanza na mwaka wa kwanza wa ujumbe wa nabii hadi maneno yake ya mwisho na ujumbe wake wa mwisho.

Jumbe kutoka nyakati mbalimbali katika huduma ya nabii zimeunganishwa pamoja. Tuna mkusanyiko wa mahubiri yake. Ni wazi kwamba Hosea alikuwa na huduma ndefu ambayo inazidi maneno tunayopata katika sura hizi katika kitabu hiki kimoja.

Kwa hivyo, tunaelewaje muundo huo? Muundo nitakaotupa hapa ni ule ambao Dkt. Bob Chisholm anauzungumzia katika ufafanuzi wake kuhusu Manabii Wadogo. Anaona sura ya 4 hadi 14 kama mfululizo wa kile tunachokiita kesi za agano. Kesi ya agano ni aina maarufu katika vitabu vya unabii.

Tutaona moja wapo tunapoangalia kitabu cha Mika, sura ya 6. Lakini kinachotokea katika kesi ya agano ni kwamba nabii huunda msingi wa kesi mahakamani, na Mungu ndiye hakimu. Nabii ndiye wakili wa mashtaka. Wakati wowote jaji na wakili wa mashtaka wanaposhirikiana, mshtakiwa huwa matatani.

Mshtakiwa atakuwa watu wa Israeli. Katika kesi hizi za mahakamani, nabii atawaleta watu ndani ya chumba cha mahakama. Atawakumbusha uaminifu wa agano la Mungu lakini pia atawashtaki kwa kutokuwa waaminifu.

Neno ambalo mara nyingi hutumika kuelezea haya ni neno la Kiebrania ubavu, ambalo linaweza kutafsiriwa kama kesi au ugomvi, au mgogoro. Hili litawekwa wazi kwa njia rasmi sana ya kisheria. Nadhani kusudi la aina hii ya maneno, tena kama sitiari, ni kuwajengea watu taswira ya kulazimika kuletwa mahakamani na kusimama mbele za Mungu na kushtakiwa kwa njia ya kisheria kwa ukafiri wao wa agano.

Katika kitabu cha Hosea, Israeli ni mwenzi asiye mwaminifu. Wamefanya uzinzi dhidi ya Bwana. Nadhani jinsi tunavyoweza kufikiria sura ya 4 hadi 14 ni kwamba hapa kuna kesi rasmi za kisheria zinazothibitisha hatia yao.

Huenda mwitikio wa watu wa Israeli kwa shtaka la uzinzi na ukafiri ulikuwa kama huu. Hosea, hatuelewi unachozungumzia. Bado tuna mahali petu patakatifu.

Bado tuna Gilgali, Betheli. Bado tunafanya kazi zetu za kidini. Unawezaje kutushtaki kwa kutokuwa waaminifu kwa Bwana? Sisi si kama watu wapagani wanaotuzunguka.

Tunamjua Mungu wa kweli. Tunakiri imani yetu kwa Yahweh, lakini tatizo lilikuwa kwamba walikuwa wamefanana na watu wapagani waliowazunguka. Kwa hivyo, nabii, kwa njia rasmi, ujumbe na huduma yote ya nabii Hosea imewekwa kama shtaka rasmi la kisheria.

Katika kesi hizi za agano, mara nyingi mashahidi wataletwa ndani ya chumba cha mahakama. Bwana huita mbingu na dunia. Wanashuhudia kuanzishwa kwa agano katika siku za Musa.

Sasa wanaletwa ndani ya chumba cha mahakama. Hebu tusikie kilichotokea katika kipindi cha miaka mitano hadi mia sita hadi saba iliyopita. Israeli imetimizaje agano? Nabii atawashtaki rasmi kwa kutokuwa waaminifu kwao.

Katika kitabu cha Hosea, kwa kweli tuna kesi tatu tofauti za agano. Muundo wa kila moja ya kesi hizi ni kwamba zitajumuisha mashtaka. Hapa kuna mashtaka rasmi.

Kumbuka, hotuba za hukumu za kinabii zitajumuisha mashtaka na tangazo. Kisha, tangazo la hukumu litakuja. Haya ndiyo mambo mahususi ambayo Mungu atakufanyia.

Katika kesi hizi tatu tofauti, daima kuna mashtaka, daima kuna mashtaka, na daima kuna tangazo. Katika baadhi ya sehemu hizi, nabii atarudi na kurudi. Hivi ndivyo ulivyofanya.

Hapa kuna njia ambazo umekuwa mwaminifu kwa Mungu. Sasa, hapa kuna tangazo. Hapa kuna hukumu itakayotokea kutokana na hilo.

Lakini tunacho pia katika kesi hizi za agano, na nadhani inavutia tunapoangalia muundo wa Hosea, ni kwamba kesi hizi zote tatu, kila moja, zitahitimishwa kwa neno la matumaini na urejesho. Tena, tunaona hata katika muundo wa nafasi mbili za nabii. Nafasi mbili za nabii zilikuwa kuwashtaki watu kutangaza hukumu ya Mungu, lakini pia kuwaahidi urejesho wakati hukumu itakapokwisha.

Katika Hosea 1-3, mfuatano na mpango wa hukumu na urejesho uliwekwa wazi katika majina ya watoto wa Hosea. Yezreeli, Mungu atapanda hukumu, lakini kisha Mungu atapanda Israeli tena katika nchi. Lo-Ruhama, hakuhurumiwa.

Naam, watu ambao Mungu hana huruma nao anapowafukuza, hatimaye, atawaonyesha rehema. Lo-Ammi, watu ambao si watu wa Mungu tena kwa sababu ya agano lililovunjika, watakuwa watu wa Mungu tena. Katika kesi hizi za agano, kama zilivyoainishwa katika mizunguko mitatu katika Hosea 4-14, kuna mashtaka, kuna shutuma, kuna tangazo, lakini kisha kuna ofa ya matumaini.

Hebu tuangalie la kwanza. Kesi hii ya kwanza ya agano itaenea kuanzia Hosea sura ya 4 hadi Hosea sura ya 6 mstari wa 3. Sura ya 4, mstari wa 1, sura ya 6, mstari wa 3. Huo ndio mzunguko wa kwanza, kesi ya kwanza ya agano. Hapa kuna hati ya mashtaka mwanzoni kabisa mwa hili.

Sikilizeni mistari ya 1-3. Sikieni neno la Bwana, enyi wana wa Israeli, kwa maana Bwana ana ubishi. Hivyo ndivyo linavyotafsiriwa katika ESV.

Hilo ni neno mbavu kwa Kiebrania. Bwana ana mbavu, ugomvi na wakazi wa nchi. Hakuna uaminifu wala upendo thabiti, hakuna kumjua Mungu katika nchi.

Kuna kuapa, kusema uongo, kuua, kuiba, na kufanya uzinzi. Wanavunja mipaka yote, na umwagaji damu hufuata umwagaji damu. Amri tano kati ya Kumi ambazo ni muhimu kwa Torati ya Musa zimetajwa hapa, na kwa hivyo hii ni hati rasmi ya mashtaka.

Hebu fikiria tukio la kufikishwa mahakamani. Nimekuwa mahakamani kwa makosa ya barabarani na ni jambo la kutisha. Ni jambo la kutisha kusimama mbele ya jaji.

Hebu fikiria wakati mwamuzi huyo akiwa Mungu Mwenyewe. Watu wanahitaji kuona uzito wa hili. Wanaletwa kwa mashtaka, na masharti maalum ya sheria yamewekwa wazi.

Shutuma hii itaenea hadi sura ya nne hadi sura ya tano. Viongozi wa Israeli watashtakiwa hapa. Makuhani wanawajibika kwa kiasi kikubwa kwa watu kutotii sheria kwa sababu hakuna ujuzi wa Mungu katika nchi.

Hawajatimiza wajibu wao wa kuwafundisha watu wajibu wao wa agano. Kwa sababu hiyo, makuhani wamekuwa chanzo cha hukumu, na hasa wanalengwa katika sehemu hii ya kwanza. Inapitia sura ya nne, inaenea hadi sura ya tano, na mwisho wa shtaka hili, Bwana anasema katika sura ya tano mstari wa kumi na tano, Nitarudi tena mahali pangu hata watakapokiri hatia yao na kunitafuta uso wangu, na katika dhiki yao wanitafute kwa bidii.

Watu hawakuwa wakijibu Mungu akiwaleta mahakamani. Hatimaye Mungu alilazimika kuwahukumu. Katika kila moja ya kesi hizi za mahakamani, na nadhani hili ndilo jambo la kuvutia kuhusu kesi za agano, Bwana hawashtaki tu na kuwahukumu.

Kwa kawaida, kinachotokea katika kesi hizi rasmi ni kwamba Mungu bado anajaribu kuwafanya watubu. Kwa hivyo, sio tu tunakupeleka mahakamani, una hatia, hii hapa shtaka lako, usipite, nenda moja kwa moja gerezani. Mungu bado anawapa fursa ya kutubu.

Tatizo ni kwamba Israeli haitafaidika na hili. Bado wanapinga kama mshtakiwa. Unazungumzia nini? Sina hatia. Nataka kukata rufaa kesi yangu.

Kwa hivyo, katika sura ya tano, mstari wa nne, matendo yao hayawaruhusu kumrudia Mungu, kwa maana roho ya uzinzi iko ndani yao; hawamjui Bwana. Kwa hivyo, tuna mashtaka marefu yanayoanzia sura ya nne hadi sura ya tano. Inawashtaki viongozi wa watu, inawashtaki watu wenyewe, na bado watasema, hatuelewi.

Kwa nini unatushtaki kwa makosa haya? Lakini mwisho wa haya, tena, moyo wa Mungu unawaita watu wake warudi; kuna wito wa kutubu, na kuna ahadi katikati ya haya kwamba, hatimaye, Israeli itarejeshwa. Sura ya sita, mstari wa kwanza hadi wa tatu, inasema hivi, njooni tumrudie Bwana kwa maana ameturarua ili atuponye. Ametupiga lakini atatufunga.

Baada ya siku mbili, atatu fufua; siku ya tatu, atatu inua ili tuweze kuishi mbele zake. Na kwa hivyo, hukumu itakuja, na itakuwa siku mbili, na itakuwa hukumu kali, lakini siku ya tatu, Bwana atawainua watu wake. Kwa hivyo, kutokana na hilo, kuna himizo ambalo Hosea anawapa watu.

Tuendeleo kumjua Bwana. Kutoka kwake ni hakika kama asubuhi. Atatujia kama mvua, kama mvua ya masika inayoinywesha dunia. Kwa hivyo huo ndio mzunguko wa kwanza, sura ya nne mstari wa kwanza hadi sura ya sita mstari wa tatu.

Tuna kesi ya pili ya agano inayoanzia sura ya sita, mstari wa nne, hadi mwisho wa sura ya kumi na moja. Kwa hivyo, sura ya sita hadi kumi na moja, kama sehemu ya katikati ya kitabu hapa, kuna kesi nyingine rasmi ya mahakama, kuna mashtaka, Israeli ina hatia, na kisha kuna hukumu iliyopitishwa juu yao. Sura ya sita, mstari wa nne hadi saba, hebu tusikie mwanzo wa kesi.

Nikufanyie nini, Ee Efraimu? Nikufanyie nini, Ee Yuda? Upendo wako ni kama wingu la asubuhi, kama umande unaotoweka mapema. Ujitoaji wao kwa Mungu ni kama wingu la asubuhi, kama umande unaotoweka mapema. Ujitoaji wao kwa Mungu ni wa muda mfupi kabisa.

Kwa hiyo, nimewakata kwa manabii, nimewaua kwa maneno ya kinywa changu, na hukumu yangu hutoka kama nuru. Kwa maana nataka fadhili zisizo na mwisho, wala si kutoa sadaka ya kumjua Mungu kuliko sadaka za kuteketezwa. Hapa kuna mambo ya msingi ambayo Mungu anataka kutoka kwao, kujitoa kwake, uaminifu kwake, kumjua yeye ambaye si taarifa tu, bali kujitolea kwake, haipo.

Na mstari wa 7 unasema hivi, lakini kama Adamu, wamevunja agano, na hapo wamenitendea kwa kukosa uaminifu. Kwa hivyo, kesi ya agano itaibua haswa suala la agano, na hapa kuna kauli dhahiri: kama Adamu, wamevunja agano, na wamenitendea kwa hila na kwa kukosa uaminifu. Sasa, nataka kuuliza swali kuhusu wakati inasema, kama Adamu, wamevunja agano; hii ina maana gani? Je, tunarudi kwenye Bustani ya Edeni na anguko la Adamu na Hawa katika Mwanzo 3? Hiyo ndiyo tafsiri ambayo baadhi ya watu wameipa mstari huu, na wameuona huu kama uthibitisho kwamba kuna agano rasmi kati ya Mungu na Adamu tangu wakati wa uumbaji wenyewe.

Neno agano katika Mwanzo halionekani hadi wakati wa Nuhu katika Mwanzo 6-8. Kwa hivyo wanatheolojia wengine wamesema kwamba uhusiano na Adamu si agano rasmi; hilo ni jambo ambalo haliingii hadi baada ya anguko, na kwa hivyo tumebaki na swali hili la kitheolojia. Hatimaye, sina uhakika kama ni suala kubwa.

Uhusiano kati ya Mungu na Adamu hakika ni kama agano. Kuna majukumu ambayo yamewekwa mbele ya Adamu, na anatarajiwa kuyatii. Kuna ahadi ambazo amepewa kwamba ataruhusiwa kutawala kama makamu wa mtawala wa Mungu.

Kwa hivyo, uhusiano na Adamu na Hawa hakika umepangwa kama agano. Je, inaeleweka rasmi katika Agano la Kale kama agano? Sina uhakika kama tuna jibu kamili la swali hilo. Neno hapa, Adamu, linaweza kuwa Adamu, au linaweza kuwa marejeleo hapa kwa wanadamu kwa ujumla.

Israeli si tofauti na wanadamu wengine. Wamevunja agano hivyo tu. Na kwa hivyo, Israeli, wanafikiri wao ni maalum; wanafikiri wameachiliwa kwa sababu wao ni watu wateule wa Mungu, lakini kwa namna fulani, wamevunja agano na Mungu kama wanadamu wote.

Wanadamu wote wamevunja agano la Nuhu. Hiyo ndiyo tafsiri ya pili. Tafsiri ya tatu ni kwamba Adamu hapa anaweza kuwa anarejelea mahali fulani.

Hatujui haswa mahali hapa pako, lakini anaweza kuwa tu, tena, akimaanisha wakati fulani katika historia ya zamani ya Israeli. Kuna aina kadhaa za madokezo katika kitabu cha Hosea ambazo tutaangalia, na kwa hivyo hii inaweza kuwa marejeleo kwao, kama vile wakati ule wa Adamu, walipovunja agano. Tazama kile kilichotajwa katika mistari inayofuata hapa.

Wamenitendea kwa upuuzi, kisha husema, Gileadi ni mji wa watenda mabaya, umefuatiliwa na damu.

Kama vile wanyang'anyi wanavyomvizia mtu, ndivyo makuhani wanavyokusanyika pamoja. Wanaua watu njiani kuelekea Shekemu. Wanafanya uovu.

Katika nyumba ya Israeli, nimeona jambo baya sana. Uzinzi wa Israeli upo, na Israeli ametiwa unajisi. Kwa hivyo, hii inarejelea nini? Naam, katika 2 Wafalme sura ya 15, mstari wa 25, tuna hadithi ya mojawapo ya njama hizi za kifalme na njama dhidi ya wafalme wa mwisho wa Israeli.

Na tunaona mauaji ya Pekahia huko na mfalme Peka, na anaandamana na watu 50 kutoka jiji la Gileadi, anapotekeleza kitendo hiki cha hila. Na kwa hivyo, nadhani tunachokizungumzia hapa ni marejeleo mengine ya tukio hili maalum. Sina uhakika kama kuna marejeleo ya Adamu akivunja agano bustanini, na Israeli kama taifa imekuwa ya vurugu na isiyo ya haki kama viongozi wao, kama viongozi kama watu.

Kwa hivyo, hii inakuwa msingi wa kesi ya agano itakayojitua yenyewe kuanzia sura ya 6 hadi sura ya 10. Sasa, katika kesi ya kwanza ya agano, nadhani kuna ujumbe wa msingi unaohititisha ukweli kwamba Israeli imekuwa isiyo mwaminifu kwa Bwana kama mume wao. Mashtaka rasmi ya uzinzi yametolewa hapo.

Waliabudu miungu mingine, walivunja sheria, na hawakumtii Mungu. Katika sehemu hii, mada nyingi hizo zitarudi tena, lakini hapa, kutakuwa na mkazo zaidi katika baadhi ya dhambi za kisiasa ambazo wametenda. Wamefanya ushirikiano na mataifa mengine, kumekuwa na vurugu hii ambayo imewatambulisha uongozi wa watu wa Israeli, na hatimaye, ujumbe unaotokana na hili, iwe ni dhambi za kiroho za ibada yao ya sanamu na dhambi yao na ibada yao kwa miungu hii mingine, au iwe ni dhambi zao za kijamii za kufanya ushirikiano wa kisiasa, kutenda dhuluma, kuua njia yao ya kwenda kwenye kiti cha enzi, hatimaye hakuna hata moja kati ya haya itakayofanya kazi.

Haitaokoa Israeli kamwe. Na kwa hivyo, huu ni aina ya ujumbe wa huzuni unaopitia sehemu ya kati ya kitabu cha Hosea, na unamalizia kwa kauli hii. Hii hapa sentensi katika sura ya 10, mstari wa 13.

Mmelima uovu, mmevuna dhuluma. Mmekula matunda ya uongo wenu kwa sababu mmetumainia njia zenu na wingi wa mashujaa wenu; kwa hiyo, ghasia ya vita itatokea kati ya watu wenu, na ngome zenu zote zitaharibiwa. Mstari wa 15: Ndivyo utakavyotendewa, Ee Betheli, kwa sababu ya uovu wenu mkuu.

Alfajiri, mfalme wa Israeli atakatiliwa mbali kabisa. Kwa hivyo, kutakuwa na umwagaji damu. Mmeenda njia yenu badala ya njia ya Mungu.

Umeamini katika miungano ya kijeshi na nguvu za kisiasa na ukubwa wa jeshi lako au yeyote unayeweza kushirikiana naye. Kwa sababu hiyo, sauti ya vita itasikika nchini. Umewaamini wafalme wako, na wafalme wako wameua na kula njama na kufanya mambo haya yote, na wameendeleza dhuluma nchini.

Wameuana. Hatimaye, Mungu atawakatilia mbali wao wenyewe. Na kwa hivyo, kuna ujumbe mbaya wa hukumu katika haya yote.

Kwa hivyo, baada ya ujumbe huu hasi, shtaka hili baya, tunatarajia kuona nini mwishoni mwa mzunguko wa pili? Hukumu zaidi, huzuni, kilio. Hata hivyo, kile tulichonacho katika sura ya 11 wakati Israeli alipokuwa mtoto, nilimpenda. Kutoka Misri, nilimwita mwanangu.

Waliniacha, lakini katika sura ya 11, mstari wa 8, ninawezaje kuwaacha? Na hivyo huruma yangu inarudi ndani yangu, na baada ya Mungu kutekeleza hukumu hii, Bwana anasema, Mimi ni Mungu wala si mwanadamu, Mtakatifu aliye katikati yenu, wala sitakuja kwa ghadhabu. Ndipo watamfuata Bwana. Atanguruma kama simba atakaponguruma.

Watoto wake watakuja wakitetemeka kutoka magharibi. Watakuja wakitetemeka kama ndege kutoka Misri na kama njiwa kutoka nchi ya Ashuru, nami nitawarudisha nyumbani kwao, asema Bwana. Kwa hivyo sasa tuna Mungu akinguruma kama simba, lakini badala ya hiyo kuwa ishara kwamba Mungu atawararua watu wa Israeli, kama ilivyo katika kitabu cha Amosi, au hata kama ilivyo katika sehemu zingine za kitabu cha Hosea, sasa ngurumo ya simba ni kengele, au ni ujumbe unaowaita watu warudi nyumbani, na ni nguvu na nguvu za Mungu zinazonguruma ambazo hatimaye zitawafanya watu warudi kutoka uhamishoni.

Sawa? Mwanzoni mwa historia ya Israeli, sura ya 11, mstari wa 1, Israeli alipokuwa mtoto, nilimpenda, na kutoka Misri, nilimwita mwanangu. Mungu aliwatoa Misri. Mungu atawarudisha uhamishoni, lakini katika sura ya 11, mstari wa 11, watakuja wakitetemeka kama ndege kutoka Misri na kama njiwa kutoka nchi ya Ashuru.

Kurudi kutoka uhamishoni kutakuwa ni kutoka kwa pili, na jambo ambalo manabii watasema, hasa nabii Isaya, ni kwamba kutoka kwa pili kutakuwa bora kuliko kutoka kwa kwanza kwa sababu Bwana atawaleta watu wake kutoka nchi mbalimbali, kutoka Misri, kutoka Ashuru, kutoka Babeli, na Bwana atawarudisha. Bwana atawasukuma. Hawajamrudia Bwana, lakini hatimaye Mungu atawafanya wamrudie.

Tena, katikati ya mashtaka haya yote, kuna ujumbe mbaya wa hukumu. Mfalme atakatiwa mbali, kushindwa kijeshi, lakini kuna urejesho wa uhusiano. Pia, katikati ya hili, kusudi la kesi hii ya mahakama ni kujaribu kuwafanya watu wamrudie Bwana.

Ikiwa Mungu anataka tu kuwaangamiza, kwa nini ujisumbue na kesi? Lete tu hukumu. Lakini katikati ya kesi hii ya mahakama, Mungu hawapeleki gerezani tu. Hatimaye Mungu anajaribu kuwafanya watubu, lakini kama vile katika kesi ya agano la kwanza, mioyo ya Israeli haielekei.

Hakimu anawapiga kwa ushahidi. Katika sura ya 6-10, bado hawasikilizi. Sura ya 7, mstari wa 10 itasema hivi, Kiburi cha Israeli kinashuhudia mbele yake.

Israeli ina kiburi sana, na wana kiburi sana katika dhambi zao kukubali kwamba wamekuwa wasio waaminifu kwa Bwana. Lakini hawamrudii Bwana, Mungu wao, wala hawamtafuti kwa haya yote. Sawa? Aina yoyote ya kurudi ambayo Israeli hufanya kwa Bwana, mwelekeo wowote wanaojaribu kuelekea katika kumwendea Mungu, hatimaye ni mwelekeo mbaya.

Sura ya 7, mistari ya 14-16, inasema hivi: Hawanilii mimi kutoka mioyoni mwao; hulilia vitandani mwao. Kwa ajili ya nafaka na divai, hujikatakata, nao huniasi. Kwa hivyo badala ya kutubu na kumrudia Mungu na kukiri dhambi zao na kurekebisha njia zao, badala yake wanachofanya ni kushiriki katika mila za kipagani.

Na kama vile manabii wa Baali, wanapohusika katika mgogoro na pambano na Eliya kwenye Mlima Karmeli, miungu yao isipowajibu, unakumbuka wanachofanya? Wanajikata, na wanajikata. Na tunatumaini kwa kutokwa na damu na kujikata, wataakisi uharaka wao na shauku yao kwa miungu yao kwa njia ambayo itawafanya miungu kuwajibu. Hivyo ndivyo Waisraeli wanavyofanya.

Wanalia vitandani mwao, wanajitafuna kwa ajili ya nafaka na divai, na katikati ya kufanya matendo haya yote ya kidini, hatimaye wanamwasi Bwana. Sura ya 7, mstari wa 15. Ingawa mimi huimarisha mikono yao, lakini wanapanga mabaya dhidi yangu.

Wanarudi, lakini si juu. Ni kama mashua yenye hila. Wanaonekana, wanarudi, lakini hawamtazami Mungu juu.

Badala yake wanarudi, tufanye ibada zaidi za kipagani, tufanye ibada zaidi za kipagani. Sawa? Kwa hivyo, kuna mashtaka, kuna kukataa kurudi, kuna hukumu, kisha kuna neno la tumaini. Mzunguko wa tatu, kitabu cha Hosea, utaisha kwa njia ile ile.

Kuna kesi ya tatu ya agano, na kwa kweli ningeiona kesi hii ikianza katika mstari wa 12 wa sura ya 11, na inaenea hadi mwisho wa kitabu. Na tena, tuna kitu kile kile. Tuna njia mbalimbali za kushtaki, ambapo kuna mashtaka na kisha kutangazwa kwa adhabu.

Hatimaye, katika sura ya 14, kuna ahadi nyingine ya urejesho ambayo huleta suluhisho kwa tamthilia hii kubwa ambayo imekuwa ikiendelea katika kitabu. Sawa?

Tunapoanza sehemu ya mbele ya kesi ya agano, kuna mashtaka rasmi, na hivi ndivyo inavyosema: Efraimu amenizunguka kwa uongo na nyumba ya Israeli kwa udanganyifu.

Sawa? Tena, hebu tuangalie suala la uaminifu na uaminifu kwa agano. Israeli ina hatia, lakini Yuda bado inatembea na Mungu na ni mwaminifu kwa Mtakatifu. Kwa hivyo, kuna tofauti.

Yuda bado hana hatia kama Efraimu. Kuna sehemu zingine katika kitabu cha Hosea ambapo Yuda atajumuishwa katika dhambi za Israeli. Lakini Yuda ataokolewa kwa muda kwa sababu dhambi zao si kubwa kama za Israeli bado.

Na hapa kuna shtaka rasmi. Efraimu hula upepo na kufuata upepo wa mashariki mchana kutwa. Wanazidisha uongo na vurugu.

Wanafanya agano na Ashuru, na mafuta yanapelekwa Misri. Na kwa hivyo, tena, kuna shtaka lingine. Kuna kauli nyingine ya hukumu.

Hili ndilo tunalo katika sura ya 12 na sura ya 13 kama ilivyo katika kesi zingine za agano na mizunguko hii mingine iliyo katika Hosea 4-14. Mungu anajaribu tena kuvutia usikivu wa watu, si tu kuwahukumu, si tu kuwafunga na kuwaweka mbali, lakini hatimaye kuwaita watubu na kurudi. Kwa hivyo sura ya 12, mstari wa 5 inasema, kwa hivyo wewe, kwa msaada wa Mungu wako, rudi.

Mungu atakusaidia hata kufanya hivi. Ukiamua kumrudia Mungu na kutenda yaliyo mema, Mungu atakusaidia. Shikilia upendo na haki na umngojee Mungu wako daima.

Lakini kama walivyofanya katika historia yao yote, hakutakuwa na toba. Hakutakuwa na kumgeukia Mungu. Wataendelea tu katika njia zao za dhambi. Katika historia yote ya Israeli, sura ya 13, mstari wa 5, ni mimi niliyekujua jangwani, katika nchi ya ukame.

Lakini walipokwisha kula, walishiba. Walishiba, na mioyo yao iliinuka, kwa hiyo walinisahau. Sawa, kwa hivyo kile ambacho kesi hii ya mwisho ya agano itazingatia kwa njia maalum ni historia ya zamani ya Israeli.

Na kuna historia hii ndefu ya kutotii na mwikio usiofaa kwa baraka na uaminifu wa agano la Mungu. Mungu aliwatoa Misri. Mungu aliwapa nchi hii nzuri na ya kifahari iliyokuwa ikitiririka maziwa na asali.

Israeli wameitikiaje hilo? Walifanya kile ambacho Musa aliwaonya wasifanye. Kuwa mwangalifu mnapoingia katika nchi na kufurahia nyumba na kufurahia matunda na kilimo na faida na baraka na nchi inayotiririka maziwa na asali. Kuwa mwangalifu msinisahau mimi.

Hosea anasema nini hasa hapa? Wamenisahau. Kwa hivyo Bwana anasema, Mimi ni kama simba kwao, na kama chui, nitavizia njiani. Nitawavamia kama dubu aliyenyang'anywa watoto wake, nami nitararua matiti yao.

Nitawameza kama simba na kama mnyama wa porini atakavyowararua. Kwa hivyo tena, sasa tumerudi kwenye sanamu ya wanyama wa porini wakitumiwa kama wanyama wa mawindo na kama sanamu za Mungu huyu mwenye nguvu ambaye wanahitaji kumwogopa kwa sababu Mungu yuko karibu kuwahukumu. Mwishoni mwa hili, Bwana atauliza maswali kadhaa.

Katika kesi rasmi mahakamani au katika mzozo, mara nyingi kuuliza maswali kunaweza kumfanya mshtakiwa atafakari na kuthibitisha kesi ya Bwana. Na katika Hosea sura ya 13, mstari wa 14, Bwana atauliza maswali ya balagha. Na Bwana atasema hivi, Je, niwakomboe na nguvu za kuzimu, nami niwakomboe na mauti? Ee mauti, mapigo yako yako wapi? Ee kuzimu, uchungu wako uko wapi? Na kisha inasema, Huruma imefichwa machoni pangu.

Sasa, tatizo letu katika kuelewa hili ni kwamba tunafikiria mara moja jinsi Paulo anavyotumia kifungu hiki katika 1 Wakorintho sura ya 15. Paulo anachukua maneno haya, na akili na moyo wake vimejaa Agano la Kale. Kwa hivyo ni kawaida kwamba atanukuu na kutaja kila mahali.

Lakini Paulo anapozungumzia ufufuo, atatumia kifungu hiki kwa njia chanya. Na Paulo anaposema, Ewe mauti, uchungu wako uko wapi? Ewe kaburi, ushindi wako uko wapi? Anazungumza mauti kwa njia ya upuuzi na kusema, hei, hatimaye mauti, huwezi kushinda kwa sababu ufufuo wa Yesu unatupa ushindi. Hata hivyo, taswira hii inatumika katika Hosea kwa njia tofauti kabisa.

Je, niwakomboe kutoka katika nguvu za kuzimu? Ewe mauti, mapigo yako yako wapi? Ewe kuzimu, uchungu wako uko wapi? Jibu hapa ni kwamba wako kila mahali. Na hakuna ukombozi kwa sababu mwishoni mwa kesi hii rasmi ya mahakama, Israeli ina hatia, na huruma ya Mungu imefichwa. Kauli ya mwisho katika sura ya 13, Samaria itachukua hatia yake kwa sababu imemwasi Mungu wake.

Wataanguka kwa upanga, watoto wao wadogo wataavunjwa vipande vipande, na wanawake wao wajawazito watapasuliwa. Hiyo ni kauli yenye nguvu, lakini ni hitimisho linalofaa kwa shtaka rasmi. Lakini tena, kama tulivyofanya katika kila moja ya kesi hizi za mahakama katika kitabu chote cha Hosea, kuna neno la mwisho la tumaini.

Na sasa neno hilo la tumaini limepanuliwa ili kufidia sura yote ya 14. Na Bwana anasema katika sura ya 14, mstari wa 4, nami nitaponya uasi wao, nitawapenda kwa hiari, kwa maana hasira yangu imewageukia. Na hivyo, suala la upendo na tatizo la

upendo ambapo Israeli wanatoa mioyo yao kwa kila kitu isipokuwa Mungu katika kitabu chote cha Hosea, hatimaye, hilo litarekebishwa kwa sababu Mungu ataponya uasi wao.

Kwa hivyo tunatumaini, unaposoma Hosea 4-14 sasa, badala ya kuona tu hili kama aina ya mfululizo wa mada zinazojirudia ambazo nabii anazirejelea na kuzirudia, ni vigumu kubaini hili, tunatumaini sasa una uelewa mzuri zaidi wa jinsi kitabu hiki kitakavyowekwa pamoja. Hatimaye, kitakachowatokea watu wa Israeli kutakuwa na hukumu, na kutakuwa na uhamisho. Sura ya 13, mstari wa 14, Samaria itachukua hatia yake, imemwasi Bwana Mungu wetu, wataanguka kwa upanga, watoto wao wachanga wataunjwa vipande vipande, na wanawake wao wajawazito watapasuliwa.

Hiki ndicho kilichotokea baada ya ufalme wa kaskazini kuanguka kwa Waashuri katika mwaka wa 725-722. Katika Agano la Kale, katika kitabu cha Wafalme, unaweza kusoma rekodi ya kuanguka kwa ufalme wa kaskazini, na Kitabu cha Wafalme kitasema hili lilitokea kwa sababu hawakusikiliza maneno ya wafalme wao. Ushahidi wa nje katika historia ya Mashariki ya Karibu ya kale pia unathibitisha kwamba hukumu hii ilitokea.

Inavutia sana unaposoma wafalme na unaposoma manabii huko Israeli kuona maandishi ya kale ya Mashariki ya Karibu na kumbukumbu na matukio ya kale yanayotusimulia na kututhibitishia kile ambacho kumbukumbu za kibiblia zinasema kinatokea. Katika kumbukumbu za Sargon II, mfalme wa Ashuru, na kuna wafalme wawili wa Ashuru, Shalmanesa V, na Sargon II, ambao watafanya kuzingirwa kwa Samaria ambako kutaendelea kwa miaka mitatu kuanzia 725-722. Mwisho wa hadithi hii unapatikana katika kumbukumbu za Sargon, na hivi ndivyo mfalme anavyosema.

Mtawala wa Samaria, mfalme wa Israeli, alishindwa kulipa kodi yake na kutangaza uhuru wa Samaria kutoka kwa Ashuru. Kwa nguvu niliyopewa na kusanyiko la Mungu, nilishinda Samaria na mshirika wake wa agano na kuchukua wafungwa 27,290 wa vita pamoja na magari yao ya vita. Na hivyo, huu ndio mwisho wa maonyo ya hukumu ambayo tumepewa na Amosi na Hosea.

Neno la Bwana likatimia, na Mungu alikuwa amefanya kila awezalo kwa miaka 40 kujaribu kuwaonya kupitia mahubiri ya Amosi na Hosea, na watu hawakusikiliza. Kwa sababu hiyo, uhamisho unafanyika. Hii ndiyo sababu lazima kuwe na sitiari hii ya kushangaza mwanzoni mwa kitabu.

Hii ndiyo sababu nabii anaombwa kufanya jambo ambalo kwetu linaonekana kuwa baya kimaadili. Nenda ukaoe mwanamke mzinzi. Hii ndiyo sababu nabii analazimika kuwaleta watu mahakamani na kumshtaki rasmi.

Agano limekata tamaa sana. Sawa, sasa, tunapoangalia sura ya 4 hadi 14, na tunapopitia kesi hizi za agano, ningependa, katika hotuba hii, tunapomalizia hili na kuangalia somo hili, kuna mashtaka manne au matano muhimu. Israeli imeshtakiwa kwa kutokuwa mwaminifu kwa Bwana.

Israeli imeshtakiwa kama mshirika mwaminifu wa agano. Ni mambo gani hasa ambayo Israeli imefanya yanayosababisha shtaka hili kutolewa dhidi yao? La kwanza ni kwamba nabii atawaambia Israeli kwamba hawakuwa wamemtii Mungu. Katika sura ya 4, mstari wa 1, Bwana ana ugomvi na wenyeji wa nchi hiyo.

Hakuna uaminifu au upendo thabiti. Hesed ilikuwa sifa au sifa ambayo Mungu alikuwa amewaonyesha Israeli. Ndani ya agano, Mungu alitarajia mwitikio wa pande zote kwa hilo ambapo walionyesha uaminifu kwa Bwana na kwa kila mmoja.

Hakukuwa na chochote kati ya hayo. Na kwa hivyo, nabii atasema, watu wangu wanaangamizwa kwa kukosa maarifa kwa sababu wewe umekataa maarifa. Ninamkataa kuhani niliyemwita awe kiongozi wangu.

Kwa hivyo, kuna sehemu kadhaa ambapo Israeli inashtakiwa kwa ukosefu wa usikivu katika muktadha wa agano. Sura ya 10, mstari wa 12, kuna wito kwa watu: jipandie haki na kuvuna upendo thabiti. Lima shamba lako la shamba na umtafute Bwana.

Wakimtafuta Mungu, wakidai kuwa waumini, na wakidai kuwa watu wanaomtafuta Mungu, watamtafuta Mungu kwa kumtii. Pamoja na hili, shtaka la pili linalohusiana ni kwamba watu wametenda ukafiri dhidi ya Mungu kwa kutotii amri zake. Na kumbuka, shtaka la ufunguzi katika sura ya 4, mstari wa 1 hadi 3, tena, ni kwamba hawajatenda ukarimu.

Wamefanyaje hivyo? Kwa kutozishika amri za Mungu. Amri tano kati ya kumi ni aina ya uwakilishi wa kile ambacho agano la Musa na sheria ya Musa zilihusu ni mambo ambayo wameshtakiwa. Na tena, sababu maalum kwa nini hawajazishika amri ni kwamba makuhani wao hawajasisitiza umuhimu wa kufundisha amri hizo.

Watu wangu wanaangamizwa kwa kukosa maarifa. Na kwa sababu makuhani wamekataa maarifa, Bwana atawakataa wasiwe viongozi. Walikuwa na jukumu la kufundisha sheria hii ili watu wajue majukumu yao yalikuwa nini, na hawajafanya hivi.

Mstari wa 10 unasema... Samahani, kuna marejeleo yasiyo sahihi. Acha niende kwenye sura ya 6, mstari wa 7, ambayo tayari tumeiangalia. Kama Adamu, walivunja agano, nao wamenitendea kwa uasi.

Sura ya 7, mstari wa 1 hadi 3. Nitakapomponya Israeli, uovu wa Efraimu utafunuliwa, na uovu wa Samaria utafunuliwa. Wanatenda kwa uongo. Mwizi huingia kwa nguvu.

Majambazi huvamia nje. Lakini hawafikirii kwamba nakumbuka uovu wao wote, na matendo yao yanawazunguka, nao wako mbele ya uso wangu. Kwa hivyo, Israeli wamefanya nini ambacho kimemdharau Mungu? Kimsingi, hawajashika amri.

Na kama vile, nadhani, kile tunachokiona katika kitabu cha Amosi, watu wangerudi na maandamano. Naam, tumetoa dhabihu zetu. Tumefanya matambiko yetu.

Tumefanya mambo yote ambayo Mungu ametuomba tufanye. Lakini Bwana atarudi na kusema, Vipi kuhusu haki? Vipi kuhusu haki? Vipi kuhusu kuishi aina ya mtindo wa maisha ambao Mungu alitaka uishi? Kifungu kingine kinachowashtaki kwa kutoshika sheria na kutoshika amri za Mungu ni Hosea 8, mstari wa 12. Kama ningemandika kwa ajili yake, Bwana anasema, kama ningemandika kwa ajili ya watu wa Israeli, sheria zangu kwa maelfu kumi, zingekonekana kama jambo la ajabu.

Kuhusu sadaka zangu za dhabihu, hutoa dhabihu za nyama na kuila, lakini Bwana hakubali. Sasa atakumbuka uovu wao, ataadhibu dhambi zao, na kuwarudisha Misri. Bwana, au Israeli, amemsahau Muumba wake na kujenga majumba yao ya kifalme.

Bwana anasema, ningeweza kuandika sheria elfu kumi kwa ajili ya watu hawa, na bado haitoshi kwa sababu hawangezishika. Wanatoa dhabihu zao, lakini Bwana hazikubali kwa sababu mila zao zinapaswa kuambatana na mtindo wa maisha wa utii. Katika somo hili, tumeanzisha ujumbe wa Hosea 4 hadi 14, na tumeona kwamba kuna mfululizo wa kesi rasmi za agano zinazotolewa dhidi ya watu wa Israeli.

Tunapoangalia sehemu hii ya maandiko, nadhani tunakumbushwa asili ya uhusiano wetu na Mungu pia. Neema ya Mungu daima hubeba wajibu wa kuishi aina ya maisha ambayo neema inatuwezesha kuishi. Hatupokei tu baraka za Mungu.

Upendo wa Mungu kwetu hauna masharti, lakini kupata baraka zake kunaambatana nao, kama vile ulivyofanya kwa Israeli, wajibu wa kutii na kushika amri za Mungu. Israeli haswa hajiamtii Bwana kwa kushindwa kutenda kwa utiifu na kwa kushindwa kushika amri zake. Tutajifunza katika somo letu lijalo mashtaka mengine maalum, na tutakumbushwa tena kwamba wakati wowote neema ya Mungu inapomiminwa katika maisha ya watu, daima kuna matarajio kwamba mtindo wa maisha wa utii utatoka hapo.

Wakati wowote Mungu anapowekeza neema katika maisha yetu, daima kuna hitaji kwamba neema hiyo irudishwe kwa maisha ya upendo na kujitolea, uaminifu, na utii kwa Bwana. Huo ndio ujumbe wa Agano la Kale, na unaenea hadi Jipya pia.

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Kitabu cha 12. Huu ni mhadhara wa 13, Ukafiri wa Kiroho wa Israeli, Hosea 4-14, Sehemu ya 1.